

[Jes Lunde]

Er De Radikale og CD enige i, at Danmarks situation kalder på en indsats, så vi nedbringer arbejdsløsheden med mindst 50.000-60.000 næste år – det er vel ikke en urimelig ambition, når vi ser på, at der er 320.000 ledige – eller har De Radikale og CD et andet præcist udspil, som vi kan tage udgangspunkt i? Jeg tror, det ville være meget befordrende for forhandlingerne.

Jeg må selvfølgelig ikke fortælle noget om, hvad der sker omkring bordet ovre i Finansministeriet, og SF skal nok respektere den fortrolighed, som regeringen lægger vægt på, men jeg tror ikke, jeg går nogen for nær ved at fastslå, at der stadig er en voldsom afstand mellem det, regeringen pusler med, og det, SF har vist kan lade sig gøre.

SF har i år valgt at stille sine hovedændringsforslag til finanslovsforslaget meget tidligt, for at de kan indgå i de fremskyndede forhandlinger fra starten. Forslagene viser, hvordan det kan lade sig gøre at nedbringe arbejdsløsheden med 60.000, samtidig med at der opnås en bedre løsning af vigtige samfundsopgaver, at der investeres både uddannelsesmæssigt og erhvervmæssigt i fremtiden, at miljøet belastes mindre, og at skattepolitikken bliver mere retfærdig.

Danmarks vigtigste råstof er viden, og derfor er det af afgørende betydning at udbygge og vedligeholde den ressource, hvis vi skal kunne klare os i den internationale konkurrence. Dertil kommer, at regeringen længe og ihærdigt har argumenteret for, at der vil opstå flaskehalsproblemer på det danske arbejdsmarked, hvis bare ledigheden faldt til under 200.000. I SF synes vi, at det er spild af tid at blive ved at tale om flaskehalsproblemerne; vi vil hellere løse dem ved at uddanne den nødvendige arbejdskraft. SF foreslår konkret en betydelig forøgelse af kapaciteten i efteruddannelsen både i de korterevarende forløb for faglærte og ufaglærte og i etableringen af en egentlig voksenerhvervsuddannelse, så ufaglærte kan erhverve sig samme kompetence, som opnås gennem den tilsvarende erhvervsuddannelse for unge. Det er for SF at se en helt nødvendig strategi, hvis de mange arbejdsløse ufaglærte skal have nogen som helst chance på arbejdsmarkedet. Mange SiD-afdelinger har jo en ledighedsprocent helt oppe på 40, og vi kan ikke se anden udvej ud af det problem end at

mindste antallet af ufaglærte gennem en massiv uddannelsesindsats.

Derudover foreslår vi, at den udvidede voksenuddannelsesstøtte også skal kunne bruges i den offentlige sektor, og vi stiller forslag om længerevarende kurser for ufaglærte kvinder. I alt foreslår vi for 1993 en uddannelsesindsats på disse områder, der kan nedbringe arbejdsløsheden med godt 15.000. Det er efter SF's opfattelse klart, at vi skal videre i de kommende år, og derfor synes vi egentlig, at en finanslovaftale for 1993 bør rumme en planlægning af den kommende indsats på dette område.

I en tid med mange arbejdsløse er det også oplagt at gøre dagpengene aktive ved at få løst en række offentlige serviceopgaver, der kun vil betyde en marginal merudgift. Den akutte venteliste til børnepasningen er i øjeblikket på 30.000 for de 0-6-årige, og efterspørgslen stiger, der er tilsvarende et stærkt behov for at få forbedret hjemmehjælpen for landets pensionister, og endelig er der også brug for at afsætte et beløb til at nedbringe ventetiden på operationer. Samlet set kan de tiltrængte forbedringer på disse områder i den offentlige sektor give en merbeskæftigelse i 1993 på omkring 10.000.

Der er også en række uløste investeringsopgaver i det danske samfund, som det er oplagt at fremrykke i en tid med ledighed. Det gælder både statslige og kommunale investeringsopgaver og investeringer, som foregår i den private sektor, men igangsættes af det offentlige. SF vil især pege på større boligkvoter i modsætning til regeringens nedskæring, omdannelse af ejerboliger til almennyttige lejeboliger, byfornyelse, byøkologi, udbygning af den kollektive trafik, vejsikkerhed, løsning af nogle af de meget store miljøopgaver, jordrensning, kloakrening, vandspareplan, metangasbe-grænsning og udbygning af den vedvarende energi.

På mange af områderne er der brug for at afsætte statslige puljer, på nogle skal der ske forøgelser af kvoter, og over for kommunerne er det især afgørende at lempe lånebegrænsningerne. For SF at se er det midt i en lavkonjunktur helt forkert at forlange, at kommunerne skal finansiere anlægsaktiviteter over driften. Hvis de samme regler gjaldt for privatpersoner og -virksomheder, ville Danmark hurtigt gå fuldstændig i stå. De forældede lånebe-